

USTAWA

z dnia r.

o zmianie ustawy o Polskim Instytucie Spraw Międzynarodowych

Art. 1. W ustawie z dnia 20 grudnia 1996 r. o Polskim Instytucie Spraw Międzynarodowych (Dz. U. z 2015 r. poz. 1386) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) uchyla się art. 7;
- 2) po art. 7 dodaje się art. 7a-7c w brzmieniu:

„Art. 7a. Zadania, o których mowa w art. 2, mogą być realizowane przy pomocy:

- 1) wyodrębnionych jednostek organizacyjnych lub komórek organizacyjnych Instytutu, w tym mających siedzibę poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (oddział zamiejskowy);
- 2) jednostek organizacyjnych mających siedzibę poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (podmiot zależny).

Art. 7b. 1. Instytut może tworzyć, za zgodą Prezesa Rady Ministrów, po uzyskaniu pozytywnej opinii ministra właściwego do spraw zagranicznych, oddziały zamiejskowe.

2. Z wnioskiem o wyrażenie zgody, o której mowa w ust. 1, występuje Dyrektor Instytutu nie później niż na dwa miesiące przed zamierzonym terminem utworzenia oddziału zamiejskowego.

3. Wniosek o wyrażenie zgody, o której mowa w ust. 1, określa:

- 1) zamierzony termin utworzenia oddziału zamiejskowego;
- 2) proponowaną nazwę, siedzibę, właściwość rzeczową oraz miejscową oddziału zamiejskowego;
- 3) uzasadnienie utworzenia oddziału zamiejskowego;
- 4) informację o szacunkowych kosztach utworzenia i działalności oddziału zamiejskowego;
- 5) wpływ utworzenia oddziału zamiejskowego na realizację zadań, o których mowa w art. 2.

4. Rozpatrzenie wniosku następuje w terminie miesiąca od dnia doręczenia Prezesowi Rady Ministrów wniosku spełniającego wymagania określone w ust. 3.

5. Oddziałem zamiejscowym kieruje dyrektor powoływany i odwoływany przez Dyrektora Instytutu.

6. Powołanie, o którym mowa w ust. 5, stanowi nawiązanie stosunku pracy na podstawie powołania w rozumieniu przepisów Kodeksu pracy.

7. Siedzibę, właściwość rzeczową oraz miejscową oddziału zamiejscowego oraz jego organizację wewnętrzną określa regulamin organizacyjny oddziału zamiejscowego nadany przez Dyrektora Instytutu.

8. Zamówienia publiczne na potrzeby własne oddziałów zamiejscowych, Instytut może udzielić z wolnej ręki, zgodnie z przepisami art. 66 i art. 68 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1986 i 2215 oraz z 2019 r. poz. 53), jeżeli wartość zamówienia publicznego jest mniejsza niż kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 tej ustawy.

9. Finansowanie lub dofinansowanie realizacji zadań Instytutu, w części realizowanej przez oddziały zamiejscowe, następuje ze środków, o których mowa w art. 9.

10. Instytut może przekształcać i likwidować, za zgodą Prezesa Rady Ministrów, po uzyskaniu pozytywnej opinii ministra właściwego do spraw zagranicznych, oddziały zamiejscowe.

Art. 7c. 1. Instytut może tworzyć, za zgodą Prezesa Rady Ministrów, po uzyskaniu pozytywnej opinii ministra właściwego do spraw zagranicznych, podmioty zależne, w formie prawnej i organizacyjnej zależnej od miejsca ich utworzenia, w tym w formie spółki kapitałowej. Przepisów art. 45 i art. 49 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869) nie stosuje się.

2. Z wnioskiem o wyrażenie zgody, o której mowa w ust. 1, występuje Dyrektor Instytutu nie później niż na dwa miesiące przez zamierzonym terminem utworzenia podmiotu zależnego.

3. Wniosek o wyrażenie zgody, o której mowa w ust. 1, określa:

- 1) zamierzony termin utworzenia podmiotu zależnego;
- 2) informacje o zamierzone formie prawnej i organizacyjnej podmiotu zależnego, w tym analizę uwarunkowań prawnych utworzenia i działania podmiotu zależnego, zgodnie z prawem obowiązującym w miejscu jego planowanego utworzenia i według stanu na dzień złożenia wniosku;
- 3) proponowaną nazwę, siedzibę i majątek, cele, zasady, formy i zakres działania podmiotu zależnego;
- 4) proponowany obszar działania podmiotu zależnego;
- 5) informację o szacunkowych kosztach utworzenia i działalności oddziału zamiejscowego;

6) uzasadnienie utworzenia podmiotu zależnego;

7) wpływ utworzenia podmiotu zależnego na realizację zadań, o których mowa w art. 2.

4. Podmiotem zależnym kieruje dyrektor, którego obsady stanowiska dokonuje Dyrektor Instytutu w formie zgodnej ze statusem prawnym podmiotu zależnego.

5. Instytut może wyposażyć tworzony podmiot zależny ze swojego mienia w środki niezbędne do prowadzenia działalności.

6. Do zamówień publicznych na dostawy, usługi lub roboty budowlane podmiotów zależnych nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych, jeżeli wartość zamówienia publicznego jest mniejsza niż kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych.

7. Finansowanie lub dofinansowanie realizacji zadań Instytutu, w części realizowanej przez podmioty zależne, może następować ze środków, o których mowa w art. 9.

8. Instytut może przekształcać i likwidować, za zgodą Prezesa Rady Ministrów, po uzyskaniu pozytywnej opinii ministra właściwego do spraw zagranicznych, podmioty zależne.”.

Art. 2. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Potrzeba i cel wprowadzenia regulacji

Projekt nowelizacji ustawy z dnia 20 grudnia 1996 r. o Polskim Instytucie Spraw Międzynarodowych (dalej – ustawa o PISM) określa zasady tworzenia i funkcjonowania zagranicznych i krajowych oddziałów zamiejscowych oraz zagranicznych podmiotów zależnych PISM. Obowiązujące obecnie w tym zakresie przepisy art. 7 ustawy o PISM są niezgodne z aktualnymi warunkami prawnymi powoływania i funkcjonowania jednostek o takim statusie prawnym, w szczególności w odniesieniu do ich działalności poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej oraz zgodności z regulacjami obowiązującymi w zakresie finansów publicznych.

Potrzeba wyposażenia PISM w dodatkowy instrument realizacji zadań ustawowych, w szczególności dotyczący analityczno-eksperskiego wsparcia najważniejszych organów władzy państwowej RP w zakresie prowadzenia polityki zagranicznej oraz promowania polskiego stanowiska eksperckiego w obrocie międzynarodowym, wynika z aktualnej i niosącej wiele nowych wyzwań sytuacji międzynarodowej oraz obecnych trendów w funkcjonowaniu instytucji o podobnym profilu w innych państwach europejskich. Należy podkreślić że obecnie szereg instytucji analitycznych działających w obszarze spraw międzynarodowych prowadzi lub jest w trakcie tworzenia swoich biur zagranicznych, co dotyczy m.in. ośrodków z Niemiec, Francji, Hiszpanii, Wielkiej Brytanii i Czech w Brukseli.

Podstawowym celem funkcjonowania oddziałów i podmiotów zagranicznych PISM byłaby realizacja zadań określonych w art. 2 ustawy o PISM, w tym:

- a) upowszechnianie wiedzy o polskiej perspektywie stosunków międzynarodowych w środowisku eksperckim i dyplomatycznym m.in. poprzez udział polskich mówców w konferencjach, seminariach eksperckich i naukowych;
- b) gromadzenie informacji istotnych z punktu widzenia kształtowania polskiej polityki zagranicznej i prowadzenia badań i analiz wspierających prowadzenie tej polityki;
- c) utrzymywanie kontaktów z miejscowymi środowiskami eksperckimi, naukowymi i opiniotwórczymi.

Mając na uwadze istniejące potrzeby należy zauważyć, że celem projektowanych zmian w ustawie o PISM jest wprowadzenie regulacji umożliwiających działalność zagranicznych i krajowych jednostek PISM w zgodności z przepisami polskiego prawa, w tym regulującego finanse publiczne i zamówienia publiczne, oraz uwzględnienie możliwości funkcjonowania w zgodzie z innymi krajowymi porządkami prawnymi, obowiązującymi w miejscu utworzenia danego oddziału zamiejscowego lub podmiotu zależnego.

Obecnie PISM nie prowadzi obecnie żadnego biura krajowego bądź zagranicznego.

Istotne postanowienia projektu

Projekt ustawy przewiduje możliwość tworzenia przez PISM **oddziałów zamiejscowych**, działających jako wyodrębnione jednostki organizacyjne lub komórki organizacyjne Instytutu, w tym mające siedzibę poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz **podmiotów zależnych**, działających jako jednostki organizacyjne mające siedzibę poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. W praktyce oddziały zamiejscowe, jako część struktury PISM a nie odrębny podmiot prawny, będą mogły być tworzone na terytorium RP lub w państwach członkowskich Unii Europejskiej. Wynika to z możliwości funkcjonowania podmiotu prawa polskiego, jakim jest PISM na obszarze unijnego Jednolitego Rynku i korzystania z tzw. czterech swobód: przepływu osób, przepływu kapitału, przepływu towarów oraz przepływu usług. Z tej formy korzystają m.in. niektóre ośrodki analityczne z państw członkowskich UE posiadające biura w Brukseli.

Z kolei podmioty zależne są formą prawną, która może być wykorzystana przy tworzeniu jednostki PISM w państwie nie należącym do UE. Wynika to ograniczonych możliwości funkcjonowaniu podmiotu prawa polskiego, w tym o tak szczególnym statusie prawnym jak PISM, w pozaunijnym porządku prawnym i dotyczy m.in. uzyskania statusu prawnopodatkowego, statusu pracodawcy oraz zezwoleń na pracę w danym państwie. Z powyższych względów przyjęto że podmioty zależne będą mogły być tworzone w formie prawnej i organizacyjnej zależnej od miejsca ich utworzenia, w tym w formie spółki kapitałowej. Ponadto Instytut będzie mógł wyposażyć tworzony podmiot zależny ze swojego mienia w środki niezbędne do prowadzenia działalności także stosując wyłączenie z regulacji określonych w w/w przepisach ustawy o zasadach zarządzania mieniem państwowym.

Zarówno oddziały zamiejscowe jak i podmioty zależne będą mogły być tworzone wyłącznie za uprzednią zgodą Prezesa Rady Ministrów. Przyznanie kompetencji w tym zakresie Prezesowi Rady Ministrów jest konsekwencją uprawnień w zakresie ustalania struktury organizacyjnej PISM w drodze przepisów statutowych. Przed zaakceptowaniem wniosku Dyrektora PISM niezbędne będzie uzyskanie pozytywnej opinii ministra właściwego do spraw zagranicznych. Projekt ustawy określa zakres przedmiotowego wniosku (zamierzony termin utworzenia; proponowaną nazwę, siedzibę, właściwość rzeczową oraz miejscową; uzasadnienie utworzenia oddziału zamiejscowego oraz wpływ utworzenia oddziału zamiejscowego na realizację zadań ustawowych), który jest rozszerzony w odniesieniu do tworzenia podmiotu zależnego (informacje o zamierzonej formie prawnej i organizacyjnej podmiotu zależnego, w tym analizę uwarunkowań prawnych utworzenia i działania podmiotu zależnego, zgodnie z prawem obowiązującym w miejscu jego planowanego utworzenia i według stanu na dzień złożenia wniosku; proponowany obszar działania podmiotu zależnego). Z wnioskiem o wyrażenie zgody, Dyrektor Instytutu będzie mógł wystąpić nie później niż na dwa miesiące przed zamierzonym terminem utworzenia oddziału zamiejscowego.

Zgodnie z postanowieniami projektu, oddziałem zagranicznym bądź podmiotem zależnym będzie kierował dyrektor, a uprawnienie w zakresie obsady tego stanowiska będzie przysługiwać Dyrektorowi PISM. W przypadku dyrektora oddziału zamiejscowego będzie to w drodze aktu powołania, natomiast w odniesieniu do podmiotu zależnego forma zatrudnienia będzie dostosowana do statusu prawnego tej jednostki. Ponadto, projekt ustawy przewiduje że regulamin organizacyjny oddziału zamiejscowego będzie nadawany przez Dyrektora Instytutu i powinien określać: siedzibę, właściwość rzeczową oraz miejscową oddziału zamiejscowego oraz jego organizację wewnętrzną.

Mając na uwadze szczególnie charakter tworzenia zagranicznych oddziałów zamiejscowych oraz podmiotów zależnych a także ograniczone możliwości prowadzenia postępowań w trybie zamówień publicznych na terenie państw trzecich, projekt ustawy przewiduje stosowanie przepisów ustawy – Prawo zamówień publicznych z uwzględnieniem niektórych wyłączeń od zasad ogólnych. Ponadto projekt ustawy przewiduje że finansowanie lub dofinansowanie realizacji zadań Instytutu, w części realizowanej przez oddziały zamiejscowe oraz podmioty zależne, będzie mogło następować ze środków, o których mowa w art. 9 ustawy o PISM, w tym dotacji podmiotowej z budżetu państwa na realizację zadań ustawowych realizowanych przez Instytut.

Za zgodą Prezesa Rady Ministrów, po uzyskaniu pozytywnej opinii ministra właściwego do spraw zagranicznych, Instytut będzie mógł przekształcać i likwidować oddziały zamiejscowe oraz podmioty zależne.

Skutki finansowe

Wejście w życie projektowanej ustawy nie będzie miało wpływu na budżet państwa. Środki na ewentualne tworzenie i działalność oddziałów zamiejscowych lub podmiotów zależnych będą wydatkowane w ramach środków pozostających do dyspozycji PISM, zgodnie z planem finansowym stanowiącym załącznik do ustawy budżetowej na 2019 r. Wejście w życie projektowanej ustawy nie wymaga zwiększenia dotacji podmiotowej z budżetu państwa. Szacunkowy koszt otwarcia i funkcjonowania oddziału zagranicznego bądź podmiotu zależnego wynosi ok. 2 mln. zł. rocznie. W odniesieniu do zadań ustawowych PISM, oddziały zagraniczne bądź podmioty zależne realizowałyby w szczególności, finansowane z dotacji podmiotowej, zadania określone w art. 2 pkt 2), 4) i 5) ustawy o PISM.

Ocena zgodności z prawem Unii Europejskiej

Zakres regulacji projektowanej ustawy nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Warszawa, 17 lipca 2019 r.

BAS-WAPM-1559/19
TRYB PILNY

Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia

w sprawie stwierdzenia – w trybie art. 95a ust. 3 regulaminu Sejmu – czy poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o Polskim Instytucie Spraw Międzynarodowych (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Piotr Pyzik) jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej

Projekt przewiduje zmianę ustawy z dnia 20 grudnia 1996 r. o Polskim Instytucie Spraw Międzynarodowych (Dz. U. z 2015 r. poz. 1386; dalej: ustawa).

Proponowana nowelizacja dotyczy zasad tworzenia oraz funkcjonowania zagranicznych i krajowych oddziałów zamiejscowych oraz zagranicznych podmiotów zależnych Polskiego Instytutu Spraw Międzynarodowych (PISM).

Zgodnie z projektem oddziały zamiejscowe PISM stanowiłyby wyodrębnione jednostki organizacyjne lub komórki organizacyjne PISM, w tym mające siedzibę poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. W rozumieniu proponowanej ustawy podmioty zależne PISM stanowiłyby jednostki organizacyjne mające siedzibę poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Utworzenie oddziałów zamiejscowych (podmiotów zależnych) będzie wymagało uprzedniej zgody Prezesa Rady Ministrów, po uzyskaniu pozytywnej opinii ministra właściwego do spraw zagranicznych. Z wnioskiem o wyrażenie zgody na utworzenie oddziałów zamiejscowych (podmiotów zależnych) będzie występował Dyrektor PISM. Oddziałem zamiejscowym (podmiotem zależnym) będzie kierował dyrektor powoływany i odwoływany przez Dyrektora PISM. Źródła finansowania lub dofinansowania realizacji zadań PISM, w części realizowanej przez oddziały zamiejscowe (podmioty zależne), określa art. 9 ustawy (wymieniający m.in. dotacje z budżetu państwa).

Projekt ustawy określa zasady stosowania przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (dalej: u.p.z.p.)¹ do zamówień publicznych na potrzeby oddziałów zamiejscowych i podmiotów zależnych PISM.

¹ Dz. U. z 2018 r. poz. 1986, ze zm.

Projekt ustawy nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.
Projekt nie zawiera przepisów mających na celu wykonanie prawa UE.
Projekt ustawy o zmianie ustawy o Polskim Instytucie Spraw
Międzynarodowych **nie jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii**
Europejskiej.

Akceptował:
Wicedyrektor Biura Analiz Sejmowych

Przemysław Sobolewski

Warszawa, 17 lipca 2019 r.

BAS-WAPM-1558/19
TRYB PILNY

Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia

w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o Polskim Instytucie Spraw Międzynarodowych (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Piotr Pyzik)

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 roku – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski z 2012 r. poz. 32, ze zm.) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Projekt przewiduje zmianę ustawy z dnia 20 grudnia 1996 r. o Polskim Instytucie Spraw Międzynarodowych (Dz. U. z 2015 r. poz. 1386; dalej: ustawa).

Proponowana nowelizacja dotyczy zasad tworzenia oraz funkcjonowania zagranicznych i krajowych oddziałów zamiejscowych oraz zagranicznych podmiotów zależnych Polskiego Instytutu Spraw Międzynarodowych (PISM).

Zgodnie z projektem oddziały zamiejscowe PISM stanowiłyby wyodrębnione jednostki organizacyjne lub komórki organizacyjne PISM, w tym mające siedzibę poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. W rozumieniu proponowanej ustawy podmioty zależne PISM stanowiłyby jednostki organizacyjne mające siedzibę poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Utworzenie oddziałów zamiejscowych (podmiotów zależnych) będzie wymagało uprzedniej zgody Prezesa Rady Ministrów, po uzyskaniu pozytywnej opinii ministra właściwego do spraw zagranicznych. Z wnioskiem o wyrażenie zgody na utworzenie oddziałów zamiejscowych (podmiotów zależnych) będzie występował Dyrektor PISM. Oddziałem zamiejscowym (podmiotem zależnym) będzie kierował dyrektor powoływany i odwoływany przez Dyrektora PISM. Źródła finansowania lub dofinansowania realizacji zadań PISM, w części realizowanej przez oddziały zamiejscowe (podmioty zależne), określa art. 9 ustawy (wymieniający m.in. dotacje z budżetu państwa).

Projekt ustawy określa zasady stosowania przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (dalej: u.p.z.p.)¹ do zamówień publicznych na potrzeby oddziałów zamiejscowych i podmiotów zależnych PISM.

Proponowana ustawa ma wejść w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem ustawy

W zakresie projektu można wskazać dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zamówień publicznych, uchylającą dyrektywę 2004/18/WE² (dalej: dyrektywa 2014/24/UE). Dyrektywa 2014/24/UE ustanawia przepisy dotyczące procedur udzielania zamówień przez instytucje zamawiające w odniesieniu do zamówień publicznych oraz konkursów, których wartość szacunkowa jest nie mniejsza niż kwoty progowe określone w tym akcie. Przedmiotem dyrektywy 2014/24/UE objęte są zamówienia na dostawy, roboty budowlane lub usługi. Postanowienia dyrektywy 2014/24/UE zostały wdrożone do polskiego porządku prawnego przepisami u.p.z.p.

3. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

Ocenie zgodności z dyrektywą 2014/24/UE podlegają dodawane art. 7b ust. 8 oraz art. 7c ust. 6 ustawy, dotyczące udzielania zamówień publicznych.

Proponowany art. 7b ust. 8 ustawy przyznaje PISM prawo do udzielania z wolnej ręki zamówień publicznych na potrzeby własne oddziałów zamiejscowych, zgodnie z przepisami art. 66 i art. 68 u.p.z.p., jeżeli wartość zamówienia publicznego jest mniejsza niż kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 u.p.z.p. Projektowany art. 7c ust. 6 ustawy stanowi, że do zamówień publicznych na dostawy, usługi lub roboty budowlane podmiotów zależnych nie będzie się stosowało przepisów u.p.z.p., jeżeli wartość zamówienia publicznego jest mniejsza niż kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 u.p.z.p.

W oparciu o dyspozycję art. 11 ust. 8 u.p.z.p. wydano rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 22 grudnia 2017 r. w sprawie kwot wartości zamówień oraz konkursów, od których jest uzależniony obowiązek przekazywania ogłoszeń Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej³ (dalej: rozporządzenie). Rozporządzenie w zakresie swojej regulacji wdraża dyrektywę 2014/24/UE.

¹ Dz. U. z 2018 r. poz. 1986, ze zm.

² Dz. Urz. UE L 94 z 28.3.2014, s. 65, ze zm.

³ Dz. U. z 2017 r. poz. 2479.

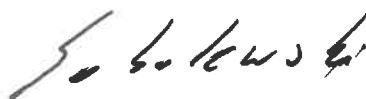
Określone w rozporządzeniu kwoty (do których odwołują się proponowane przepisy art. 7b ust. 8 oraz art. 7c ust. 6 ustawy) odpowiadają kwotom wymienionym w dyrektywie 2014/24/UE, stanowiącym progi, od których stosuje się tę dyrektywę. W związku z tym regulacje dyrektywy 2014/24/UE nie będą miały zastosowania do zamówień publicznych udzielanych na podstawie proponowanych art. 7b ust. 8 oraz art. 7c ust. 6 ustawy. Należy zatem uznać, że projekt ustawy nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

4. Konkluzje

Projekt ustawy o zmianie ustawy o Polskim Instytucie Spraw Międzynarodowych nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Akceptował:

Wicedyrektor Biura Analiz Sejmowych

Przemysław Sobolewski